

Juryrapport

26 september 2007

Vereniging
Sport en Gemeenten



Vereniging van
Nederlandse Gemeenten



SPORTGEMEENTE
VAN HET JAAR
2007

Juryrapport Sportgemeente van het Jaar 2007

Vereniging Sport en Gemeenten, NOC*NSF en VNG organiseren dit jaar voor de tweede maal de verkiezing van de 'Sportgemeente van het Jaar'. Een verkiezing waarvoor zich dit jaar 22 gemeenten hebben aangemeld. Om de jury een compleet beeld te geven van hun sportieve inzet hebben deze 22 gemeenten zich door een groot aantal vragen moeten worstelen. Dit jaar gaat de speciale aandacht naar het thema 'Sport en Onderwijs'. De jury heeft zich laten bijstaan door een adviescommissie waarin het Mulier Instituut, NISB, VNG en de Alliantie School & Sport vertegenwoordigd waren.

Het thema Sport en Onderwijs stimuleerde veel gemeenten om mee te doen. Er gebeurt veel op dit gebied. Dat is niet vreemd want veel gemeenten stimuleren en regisseren de samenwerking tussen sport en onderwijs. Deelname aan de Verkiezing Sportgemeente van het Jaar 2007 vraagt naast een gedegen en goed gefundeerd sportbeleid dan ook een bovengemiddelde inzet op het gebied van 'Sport en Onderwijs'.

Nadat de adviescommissie zich een weg had gebaad door de veelheid aan aangeleverde informatie, zijn de kandidaten in eerste aanleg ten opzichte van elkaar beoordeeld. Om ook kleine gemeenten niet te laten ondersneeuwen tussen de reuzen, zijn de kwantitatieve antwoorden gerelateerd aan het aantal inwoners. Bij de beoordeling van de kwalitatieve vragen heeft de adviescommissie een belangrijke taak vervuld en de jury geadviseerd. Op basis van de afgegeven adviezen zijn vijf gemeenten genomineerd: Enschede, Helden, Nijmegen, Rotterdam en Weert. Daarna bezocht de adviescommissie deze vijf genomineerden.





SPORTGEMEENTE
VAN HET JAAR
2007

De jury motiveert de vijf nominaties als volgt:

Enschede

De sport binnen de gemeente Enschede kenmerkt zich met drie I's: - Innovatief - Integrale aanpak en Interactief. Innovatief omdat Enschede voorop loopt met het ontwikkelen en invoeren van projecten en activiteiten die uniek zijn voor Nederland. Voorbeelden hiervan zijn: het subsidiestelsel sport, de sportstructuurvisie, een sportboulevard, een scholingsboulevard en verscheidene sportstimuleringsprojecten. Integrale aanpak omdat sport binnen de gemeente niet op een eiland staat, maar door vele beleidsterreinen waardevol omarmd wordt. De derde "I" staat voor Interactief: de gemeente is een vaste partner van de Enschedese sportwereld. De samenwerking met partners binnen en buiten de stad maken dat Enschede als gemeente uitblinkt in de sport. Binnen het thema sport en onderwijs heeft de gemeente Enschede een leerlingvolgsysteem ontwikkeld ten aanzien van het sport- en beweeggedrag. Een convenant met schoolbesturen garandeert de lessen bewegingsonderwijs. In de NOC*NSF-proeftuin 'Sportboulevard Enschede' is een brede school partner in dit samenwerkingsverband van 14 sportverenigingen en een gezondheidscentrum. Een consultant Sport en Bewegen regisseert de combinatie onderwijs, cultuur en sport in elk stadsdeel of wijk.

Sterke en opvallende punten

Enschede

Investeert en exploiteert Scholingsboulevard
Beschikken over kunstgrasvisie én handelen hiernaar.
Integraal programma-management (sportonderwijs, arbeidsparticipatie, sociale samenleving, welzijn, gezondheid) en fijnmazige infrastructuur
Nauwgezet monitoringsysteem per wijk/ buurt
Aanbod van 0 tot 80 jaar
Woningbouwcoöperatie is medefinancier van sportvoorzieningen
Voorbeeldproject: BASIS (naschools aanbod)
Vakleerkrachten 4 uur per week naschools

Helden

De gemeente Helden, de kleinste gemeente van de vijf genomineerden, heeft een zeer hoge sportparticipatiegraad van 88 procent. Dit komt mede door de uitgebreide sportinfrastructuur in Helden. Met 60 sportverenigingen en 40 sportaccommodaties kan die als 'indrukwekkend' worden gekwalificeerd voor een gemeente met 20.000 inwoners. De gemeente heeft de sportnota 'Sport beweegt Helden' in nauw overleg met de sportsector vervaardigd en daagt de sportsector uit om te anticiperen op maatschappelijke trends en ontwikkelingen. De gemeente Helden biedt sportverenigingen kansen om zich tot moderne en sterke verenigingen te ontwikkelen. Via de 'SportExpressie' wordt de jeugd van Helden in contact gebracht met

Sterke en opvallende punten

Helden

Hoge participatiegraad
Fantastisch voorzieningenniveau, zowel in kwantiteit als in kwaliteit
Initiatief ligt bij de burgers / sportverenigingen. Gemeente stelt zich dienstbaar op
Goed welzijnsbeleid is een zorg minder
Goede visie met "Sport begint bij de voordeur"
Activiteiten kenmerken zich door laagdrempeligheid en diversiteit
Onderwijs, cultuur en sport worden integraal benaderd.

diverse trendy sporten, zoals jazzballet, streetdance, golf, fitness en vechtsporten. Het THYAS-complex is dé sportieve eye-catcher en biedt voor verenigingen en inwoners volop ruimte voor sport.

Nijmegen

De gemeente Nijmegen, de kandidaat uit Gelderland, heeft de ontwikkeling van sportieve scholen als een van de speerpunten van het Nijmeegse sportbeleid. De gemeente Nijmegen erkent en stimuleert 'Sportieve Scholen' als één van de belangrijkste middelen om de jeugd vanuit de school en in de wijk, middels een sportief dagarrangement en op kwalitatief hoog en verantwoordelijk niveau, aan het spelen en sporten te brengen. En vooral ook in beweging te houden. Nijmegen is een stad met een uitzonderlijk sportklimaat; sterke verenigingen, goede accommodaties, de natuur om de hoek. Een stad ook van aansprekende evenementen als de Vierdaagse, de Zevenheuvelenloop, de Marikenloop en het NK Judo. Nijmegen toont lef om keuzes te maken voor de Nijmegen sporten. De gemeente Nijmegen loopt voorop met nieuwe initiatieven op sportgebied. Nijmegen ziet zichzelf vooral als initiatiefnemer en inspirator. Vanuit deze rol worden initiatieven ontwikkeld en ondersteund. Er wordt toegewerkt naar een situatie waarin de continuïteit van sportactiviteiten wordt geboden door sportverenigingen en andere organisaties. In Nijmegen ligt de nadruk op Samenwerken, verbinden, netwerken en verankeren.

Rotterdam

De winnaar van 2006 behoort dit jaar wederom tot één van de genomineerden. Dat maakt des te meer duidelijk dat Rotterdam een sportstad is. Een stad waarin sport beleefd kan worden, zowel actief als passief. Na een succesvol jaar waarin Rotterdam ook de titel Topsportgemeente ontving heeft Rotterdam de koers doorgezet. Dit heeft geleid tot een integrale aanpak en een aantrekkelijke sportinfrastructuur in 2007. Die zal in de komende jaren worden gecompleteerd en opgewaardeerd met als doel blijvend de toonaangevende sportstad in Nederland te zijn. Sport draagt in Rotterdam bij aan de kwaliteit van leven en aan de sociaal-economische ontwikkeling. Bewoners, gemeente, andere overheden, maatschappelijk middenveld en bedrijfsleven geven de sport gezamenlijk vorm en inhoud. Een voorbeeld hiervan is het project Lekker Fit. Een



SPORTGEMEENTE
VAN HET JAAR
2007

Sterke en opvallende punten

Nijmegen

Neemt duidelijk de verantwoordelijkheid
Vanuit vrij anonieme positie naar voorloper in Nederland
Kern van sportbehoefte zit bij de sportvereniging
Vakleerkrachtstimulerings-regeling
Extra uur bewegings-onderwijs met 'natte' gym
Visie is strak, eenduidig en transparant
Sterke relatie met praktijk middels partnerships
Voorbeeldproject SportZ

Sterke en opvallende punten

Rotterdam

Integrale benadering
Gedachte 'zonder de sport kan het niet' wordt nu breed gedragen
Sport is onderdeel van de stedelijke aanpak (intersectoraal werken binnen de gemeente)
Voorbeeldproject: Schoolsportvereniging
Relatie sport, onderwijs en gezondheid
Combinatie Topsportcentrum, Albada College, Opleiding Sport en bewegen
Ruim aanbod topsportevenementen
Ruime financiële impuls sportaccommodaties

veelomvattend project waarbij verschillende partijen betrokken zijn, onder andere vanuit sport en recreatie, de gezondheidssector en het onderwijs. Het convenant voeding en beweging verbindt deze partijen en zorgt voor een actieve deelname. Het project bestaat onder andere uit lespakketten, de aanstelling van gymleraren nieuwe stijl, gezondheidsvoorlichting, BMI-metingen van leerlingen en inrichten van schoolpleinen. Sterk punt is het integrale karakter van het project.

Weert

De gemeente Weert - met minder dan 50.000 inwoners- is een sportgemeente met prachtige sportaccommodaties voor jong en oud, allochtoon en autochtoon, valide en minder valide. De gemeente Weert investeert flink om het optimaal sporten ook in de toekomst te faciliteren: een groot nieuwe multifunctioneel sportcomplex wordt gebouwd in combinatie met een LOOT-school. Weert is een efficiënte sportgemeente met een goed doordracht tarieven- en subsidiebeleid. Het verenigingsleven floreert met duizenden vrijwilligers in de sport. Mede hierdoor is sport en bewegen voor iedere inwoner betaalbaar en toegankelijk. Steeds meer verenigingen tonen ook maatschappelijke betrokkenheid en participeren binnen verschillende BOS-activiteiten. Weert blinkt uit met het project 'De Jonge Vrijwilliger'. Een voorloper op maatschappelijke stage en gehonoreerd als pilot door Brussel in het Jaar van Opvoeding door Sport. De gemeente Weert ontwikkelde het project, waarbij jongeren in het kader van school of studie op succesvolle wijze vrijwilligerstaken uitvoeren voor sportverenigingen.

Eindoordeel jury

De Jury was onder de indruk van de inzendingen en zou het liefst alle 22 gemeenten in aanmerking laten komen voor de titel Sportgemeente van het Jaar 2007. De vijf genomineerde gemeenten zijn in hun diversiteit een voorbeeld voor de rijkdom van lokale sport. Gemeenschappelijk uitgangspunt bij de vijf genomineerden is het belang van sport voor de lokale samenleving. Alle vijf nominaties zijn van hoge kwaliteit. Toch is de jury tot een overtuigend besluit gekomen. De jury is van oordeel dat eervolle titel 'Sportgemeente van het Jaar 2007' dient te worden toegekend aan de gemeente Enschede.



Sterke en opvallende punten

Weert

Accommodatieclustering met het onderwijs
Voorbeeldproject De Jeugdige Vrijwilliger en Sportpas 14-20 jaar
Ambitieuze en daadkrachtige investeringsplannen in (toekomstige) sport & onderwijsvoorziening
Aparte / doordachte tariefverordening
Integrale aanpak onderwijs, jeugd en sport



De jury motiveert haar beslissing als volgt:

Het beleid van de winnende gemeente Enschede scoort goed op alle thema's waarop gemeenten zijn bevroegd. Alle gegeven antwoorden - zeker ook binnen het thema Sport en Onderwijs - bleken stukjes te zijn die tezamen één grote passende puzzel vormden. Enschede heeft zich binnen deze verkiezing positief onderscheiden middels een zogenoemde 'sluitende keten'. Een keten waarbinnen voor elke doelgroep én leeftijdscategorie een doordacht en efficiënt sport- en beweegaanbod is gecreëerd. De gemeente Enschede werkt met modern programmamanagement waardoor zorg, welzijn, jeugd, recreatie, ruimte, onderwijs en sport integraal aan elkaar worden gekoppeld. De bestuurlijke decentralisatie naar de wijken lijkt te werken in Enschede. Elk stadsdeel heeft een consulent Sport en Bewegen die als regisseur de combinatie onderwijs, cultuur en sport moet waarborgen. Enschede heeft een sterke verbinding tussen de concrete praktijk in de wijk en de politiek-bestuurlijke praktijk van het stadhuis. Op het gebied van 'Sport en Onderwijs' blinkt Enschede uit in de aanwezigheid van vakleerkrachten op de meeste basisscholen. Een convenant met schoolbesturen garandeert een aantal lessen bewegingsonderwijs. Bijzonder is dat sport een vaste plek heeft gekregen binnen de naschoolse opvang. Hiervoor worden vier uur per week vakleerkrachten ingezet. Binnen het leerlingvolgsysteem zijn veel gegevens bekend over sport (verenigingslidmaatschap), bewegen (beweegnorm) en gezondheid (BMI) van de leerlingen. Kortom: de sport binnen de gemeente Enschede is volop in beweging. Innovatie, een integrale aanpak en nauwe samenwerking met partners binnen en buiten de stad maken dat Enschede als gemeente uitblinkt in de sport! Enschede biedt haar inwoners van 0 tot 80 'een sluitende keten van life-time sporten en bewegen' aan en is met recht Sportgemeente 2007.

Samenstelling jury

- Peter van der Velden, voorzitter VSG en burgemeester van Breda
- Johan Wakkie, directeur KNHB
- Marcel Sturkenboom, directeur NOC*NSF
- Wim Kuiper, lid directieraad VNG
- Gert van Driel, voorzitter KVLO